

Univerza v Ljubljani
Akademija *za gledališče, radio, film in televizijo*

Oddelek za gledališče in radio

PREDSTAVITVENI ZBORNIK
MAGISTRSKEGA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA
DRUGE STOPNJE

DRAMSKA IGRA

SMERI:

Dramska igra
Umetniška beseda
Gledališko petje
Igra z lutko

november 2012 (redakcija)

1. Podatki o študijskem programu

Ime študijskega programa:	drugostopenjski magistrski študijski program Dramska igra
Smeri štud. programa:	- Dramska igra - Umetniška beseda - Gledališko petje - Igra z lutko
Trajanje štud. programa:	1 leto
Število ECTS:	60
Strokovni naslov:	magistrica igre magister igre
Okrajšava strok. naslova:	mag. igr.

Študijski programi na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo (v nadaljevanju AGRFT) že od samih začetkov izvajanja, torej že več kot šestdeset let, omogočajo slovenskemu gledališču, filmu in televiziji, v zadnjem času pa tudi drugim medijem, kakovostno enakopraven položaj v evropskem in svetovnem medijskem prostoru.

Na akademiji se je izobraževala in na njej pedagoško delovala vrsta najvidnejših ustvarjalcev z različnih področij gledališča, radia, filma in televizije. Množica dragocenih znanj, praks in izkušenj ter medsebojne povezanosti pri izvajanju programov so dragocen kapital.

Na AGRFT je že dalj časa zasnovan dveletni program podiplomskega magistrskega študija dramske igre in umetniške besede, ki je omogočal našim diplomantom, da so na osnovi lastne izbire teme magisterija nadaljevali, raziskovali in širili svoja znanja.

Prenova po smernicah Bolonjske deklaracije je dodatna priložnost ustvariti še bolj domišljen in sodobnim potrebam dela v kulturi in umetnosti ustrežnejši program. Pri tem smo natančno pregledali vse dobre prakse dosedanjega izvajanja programa in jih vključili v nov program, ravno tako pa smo upoštevali spremembe, umetniške in tehnične novosti, ki so nastale na področju različnih uprizoritvenih umetnosti v zadnjem času.

Poudariti moramo, da smo pri prenovljenem programu upoštevali tudi specifičnost slovenskega prostora, ki od magistrstov pričakuje izjemno visoko usposobljenost tako za samostojno kot kolektivno delo, zato vztrajamo na visokih strokovnih zahtevah in etičnih načelih. S pridobitvijo takih kompetenc bodo naši študenti še bolj kot doslej sposobni izpolnjevati vse zahteve, ki jih čakajo v času umetniške kariere.

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Teme magistrskih raziskav omogočajo preverjanje dosedanjih znanj in védenj ter poglobljanje v metje oziroma v njegove družbene, zgodovinske ali splošno kulturne povezave z drugimi umetnostnimi področji in njihovimi posebnostmi. Odpirajo možnosti za posameznikovo in skupinsko raziskavo igralskih potencialov in s tem vzpostavljajo področja za trasiranje umetniške vizije in zvez z njeno realizacijo, za analizo okoliščin in sprememb v psihofizični strukturi igralca pri prehajanju iz stvarnega sveta v fiktivni prostor igre, odra in uprizarjanja, za raziskovanje medsebojnega vpliva umetnosti oziroma igre in gledališča ter občinstva in družbe itd.

Študij raziskuje nove tendence in teorije uprizoritvenih umetnosti in svoje teoretične postavke sistematično preverja s praktičnim izvajanjem projektov. Študij se konča z dokumentirano objavo

izhodišč in preskusov umetniških teoretičnih in/ali praktičnih aspektov dramske igre.

Magistri oz. magistricе **Dramske igre** po zaključenem študiju bližje in neposredno poznajo in razumejo dramsko igro, njene veščine in ustvarjalnosti od simulacije preko improvizacije do interpretacije in umetniškega uprizarjanja, pridobijo uvid v globlje temelje igre ter njenih zvez z drugimi področji. Spoznajo ontološko in historično naravo igre v širšem smislu ter njeno delovanje v scenski praksi v ožjem smislu, poznajo njeno temeljno funkcijo v kontekstu uprizoritvenega procesa in scenskega dogodka kot takega kot tudi vlogo pri njeni recepciji. S procesom vodene improvizacije razvijajo, utrjujejo in poglobljajo stanje posebne pozornosti v odnosu do sebe in partnerjev ter raziskujejo odnose med igralcem in dramskim likom, prostorom, dogodkom, časom in drugimi fenomeni.

Temeljni poudarki študija **Umetniška beseda** so v razširjanju in poglobljanju znanja o fenomenu jezika in govora nasploh, prepoznavanju specifičnosti umetnostnega jezika in govora, spoznavanju lastnega govora in njegovega funkcioniranja v odrskih okoliščinah. Študij se osredotoča na odnos med vizualno in verbalno – zvočno podobo, na ustrezno ekonomično artikulacijsko in harmonično glasovno produkcijo v prostoru ter jasno artikulirano posebnost, izjemnost, sporočilnost in obvladano, sproščeno in ustrezno posredovanje najrazličnejših oblik umetniških tekstov.

Študij **Gledališko petje** se posveča obvladovanju vokalne tehnike, analizi, raziskavi in izvedbi songov, šansonov, arij, pesmi ipd. v slovenskem in/ali originalnem jeziku. Seznanja študente in študentke z ritmično-melodičnimi parametri glasbe v povezavi z besedilom in njegovim pomenom. Proučuje prehod iz dramskega govora v petje in vice versa, približevanje in obvladovanje stilnih zakonitosti glasbenega gledališča, poglobljanje v interpretacijo glasbeno-scenskih form ter razvijanje študentovega lastnega odnosa do interpretacije dramsko-glasbenih oblik, obvladovanje stilne raznovrstnosti, izvajalske suverenosti, psiho-fizične odrske prezenca ter materializacije duhovnih vzgibov v smeri specifične originalnosti interpretacije.

Cilji smeri **Igra z lutko** so v pridobitvi teoretičnega in praktičnega znanja o raznolikosti lutkovnega izraza, o njegovih možnostih in o izzivu igralsko-lutkovne kompozicije. Študenti se posvečajo razvijanju lastnega igralskega izraza skozi lutko in ob njej, avtorskemu pristopu k celostnemu oblikovanju lutkovno-igralske kreacije, podrobno raziskujejo odnos lutka – igralec, sledijo osebnim temam in iščejo ustrezen način vizualizacije s sredstvi lutkovnih, predmetnih, vizualnih znakovnih sistemov. Spoznavajo lutko kot soigralca, ki posledično bogati in vpliva na njihovo dramsko igro.

Splošne kompetence magistrrov/magistric druge stopnje študija Dramske igre so:

- znanja kompetentno in suvereno prenašajo v prakso,
- razmišljajo in ustvarjajo logično, abstraktno, analitično in sintetično,
- pridobljena znanja in usposobljenosti povezujejo z različnimi področji, jih samostojno poglobljajo in izpopolnjujejo,
- svoja znanja in sposobnosti prenašajo na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter jih rešujejo intra- in interdisciplinarno,
- zaznavajo in inovativno rešujejo kompleksnejše probleme in konfliktne situacije ter se kompetentno in suvereno odločajo,
- pristopajo k timskemu načinu reševanja problemov ter znajo sestaviti in voditi strokovne skupine,
- sposobni so refleksije in samorefleksije, kritičnega in celostnega razmišljanja,
- samostojno iščejo nove vire znanja na umetniškem, strokovnem in znanstvenem področju,
- razvijajo vodstvene sposobnosti in oblikujejo kvalitetne in učinkovite medčloveške odnose v strokovni sferi in zunaj nje,
- sposobni so ustvarjalnega osmišljanja podatkov in sintetiziranja informacij,
- sposobni so razvijati medkulturno komunikacijo v formalnih in neformalnih položajih.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Vpisni pogoji

V magistrski študijski program **Dramska igra** se lahko vpiše, kdor je:

1. uspešno opravil preizkus posebne nadarjenosti (sprejemni razgovor in predstavitev dotedanjega dela v zbirni mapi (portfolijo)),
2. končal:
 - štiriletni študijski program na UL AGRFT,
 - enakovredno izobraževanje v tujini; v tem primeru mora kandidat izkazati aktivno znanje slovenskega jezika,
 - triletni študijski program prve stopnje dramske igre, gledališke režije, igre z lutko in podobno, če je pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za nadaljevanje študija; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do največ 60 kreditnih točk, kandidati pa jih lahko opravijo med študijem na prvi stopnji, v programih za izpopolnjevanje ali z opravljanjem diferencialnih izpitov pred vpisom v magistrski študijski program. O študijskih obveznostih, ki so bistvene za nadaljevanje študija, odloča Senat Akademije za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani.

Omejitve vpisa:

Število vpisnih mest je omejeno, skupaj 21 (13 rednih in 8 izrednih), in sicer:

- smer Dramska igra 6 (+2 izredna),
- smer Umetniška beseda 3 (+2 izredna),
- smer Gledališko petje 2 (+ 2 izredna),
- smer Igra z lutko 2 (+2 izredna).

Pri izbiri kandidatov za vpis v magistrski študijski program se upošteva uspeh pri študiju prve stopnje (povprečna ocena, ocena diplomskega dela), lahko pa tudi uspeh pri posameznih, s študijskim programom določenih predmetih oziroma predmetnih področjih prve stopnje, oziroma pri izbirnem izpitu, določenem s študijskim programom, in opravljen preizkus posebne nadarjenosti, in sicer:

- uspeh na dodiplomskem študiju: 10 %,
- preizkus posebne nadarjenosti: 90 %.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

V skladu z 9. čl. Meril za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov se lahko kandidatu priznajo določena znanja, usposobljenost ali zmožnosti, ki jih je kandidat pridobil pred vpisom v program v različnih oblikah formalnega ali neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti delno ali v celoti ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam določenim v študijskem programu.

Priznana znanje, usposobljenost ali zmožnosti se lahko prizna kot opravljena študijska obveznost. Postopek priznanja se prične na predlog kandidata, ki mora vlogi predložiti ustrezno dokumentacijo. O priznanju znanja, usposobljenosti ali zmožnosti odloča Senat Akademije za gledališče, radio, film in televizijo.

Ti postopki so usklajeni s »Pravilnikom o postopkih in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti«, ki ga je sprejel Senat Univerze v Ljubljani 29. maja 2007.

5. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje magistrskega študija **Dramska igra** mora študent(-ka) opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 60 ECTS ter javno predstaviti in zagovarjati magistrsko delo.

6. Prehodi med študijskimi programi

Študijski program Dramska igra ne omogoča prehodov med programi.

7. Načini ocenjevanja

Načini ocenjevanja posameznih predmetov so določeni za vsak predmet posebej v učnih načrtih. Obsegajo ustne in pisne izpite, kolokvije, seminarske naloge in izvedbo vaj ter praktičnih del. Ocenjevalna lestvica je od 6–10 (pozitivno) oz. 1–5 (negativno), pri ocenjevanju se upošteva Statut Univerze v Ljubljani in Pravilnik o izpitnem redu AGRFT.

Ocenjevalna lestvica:

10	odlično (odl):	izjemno znanje in/ali izjemni umetniški dosežki z zanemarljivimi napakami,
9	prav dobro (pdb):	nadpovprečno znanje in/ali nadpovprečni umetniški dosežki vendar z nekaj napakami,
8	prav dobro (pdb):	solidno znanje in/ali solidni umetniški dosežki,
7	dobro (db):	dobro znanje in/ali dobri umetniški dosežki vendar z večjimi napakami,
6	zadostno (zd):	znanje in/ali umetniški dosežki, ki ustrezajo minimalnim kriterijem,
5–1	nezadostno (nzd):	znanje in/ali umetniški dosežki, ki ne ustrezajo minimalnim kriterijem.

8. Predmetnik študijskega programa

LEGENDA: P – predavanja; V – vaje; S – seminar; DO – druge oblike dela; SŠD – samostojno študentovo delo; ECTS – kreditne točke; ŠOŠ – študijska obremenitev na študenta (kontaktne ure + samostojno delo).

smer Dramska igra

1. semester									
smer Dramska igra									
	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure				SŠD	ŠOŠ	ECTS
			P	S	V	DO			
1	Dramska igra	izr. prof. Branko Šturbej, red. prof. Jožica Avbelj, red. prof. Janez Hočevar, red. prof. Kristijan Muck	30	30	60		480	600	20
2	Strokovni izbirni predmet		15		15		120	150	5
3	Splošni izbirni predmet		15		15		120	150	5
SKUPAJ			60	30	90		720	900	30
DELEŽ			7	3	10		80	100	100

2. semester									
smer Dramska igra									
	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure				SŠD	ŠOŠ	ECTS
			P	S	V	DO			
1	Teorija igre	izr. prof. Branko Šturbej	30	30			240	300	10
2	Magistrsko delo - Dramska igra	izr. prof. Branko Šturbej, red. prof. Jožica Avbelj, red. prof. Janez Hočevar, red. prof. Kristijan Muck				90	510	600	20
SKUPAJ			30	30	0	90	750	900	30
DELEŽ			3	3	0	10	84	100	100

smer Umetniška beseda

1. semester									
smer Umetniška beseda									
	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure				SŠD	ŠOŠ	ECTS
			P	S	V	DO			
1	Umetniška beseda	red. prof. Aleš Valič	30	30	60		330	450	15
2	Osnove govornega jezika	doc. dr. Katarina Podbevšek	15		45		90	150	5
3	Strokovni izbirni predmet		15		15		120	150	5
4	Splošni izbirni predmet		15		15		120	150	5
SKUPAJ			75	30	135	0	660	900	30
DELEŽ			8	3	15	0	74	100	100

2. semester									
smer Umetniška beseda									
	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure				SŠD	ŠOŠ	ECTS
			P	S	V	DO			
1	Magistrsko delo - Umetniška beseda	red. prof. Aleš Valič				150	750	900	30
SKUPAJ			0	0	0	150	750	900	30
DELEŽ			0	0	0	17	83	100	100

smer Gledališko petje

1. semester									
smer Gledališko petje									
	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure				SŠD	ŠOŠ	ECTS
			P	S	V	DO			
1	Gledališko petje	red. prof. Žarko Prinčič	45		75	60	270	450	15
2	Strokovni izbirni predmet		15		15		120	150	5
3	Splošni izbirni predmet		15		15		120	150	5
4	Splošni izbirni predmet		15	15			120	150	5

SKUPAJ	90	15	105	60	630	900	30
DELEŽ	10	2	11	7	70	100	100

2. semester

smer Gledališko petje

	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure				SŠD	ŠOŠ	ECTS
			P	S	V	DO			
1	Magistrsko delo - Gledališko petje	red. prof. Žarko Prinčič				120	780	900	30
SKUPAJ			0	0	0	120	780	900	30
DELEŽ			0	0	0	13	87	100	100

smer Igra z lutko**1. semester**

smer Igra z lutko

	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure				SŠD	ŠOŠ	ECTS
			P	S	V	DO			
1	Igra z lutko	doc. mag. Jasna Vastl	30	30	90		150	300	10
2	Lutkovno gledališče I	doc. mag. Jasna Vastl			90		60	150	5
3	Lutkovno gledališče II	doc. mag. Jasna Vastl	60				90	150	5
4	Tehnologija	doc. mag. Jasna Vastl	15		45	60	30	150	5
5	Strokovni izbirni predmet		15		15		120	150	5
SKUPAJ			120	30	240	60	450	900	30
DELEŽ			13	3	27	7	50	100	100

2. semester

smer Igra z lutko

	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure				SŠD	ŠOŠ	ECTS
			P	S	V	DO			
1	Lutkovno gledališče I	doc. mag. Jasna Vastl			90		60	150	5
2	Magistrsko delo - Igra z lutko	doc. mag. Jasna Vastl	30		150	30	540	750	25
SKUPAJ			30	0	240	30	600	900	30
DELEŽ			3	0	27	3	67	100	100

Strokovni izbirni predmeti za vse smeri**Izbirni predmeti**

za smeri Dramska igra, Umetniška beseda, Gledališko petje, Igra z lutko

	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure				SŠD	ŠOŠ	ECTS
			P	S	V	DO			
1	Antropologija gledališča	red. prof. dr. Denis	15	15			120	150	5

		Poniž							
2	Besedilo-oder-gledalec	doc. dr. Blaž Lukan	15	15			120	150	5
3	Dramska igra	izr. prof. Branko Šturbej, red. prof. Jožica Avbelj, red. prof. Janez Hočevar, red. prof. Kristijan Muck	15		15		120	150	5
4	Gledališko petje	red. prof. Žarko Prinčič	15		15		120	150	5
5	Govor radia in televizije	izr. prof. Tomaž Gubenšek	15		15		120	150	5
6	Govorna interpretacija literarnega besedila	doc. dr. Katarina Podbevšek	15		15		120	150	5
7	Govorno sporočanje	izr. prof. Tomaž Gubenšek	15		15		120	150	5
8	Igra z lutko	doc. mag. Jasna Vastl	15		15		120	150	5
9	Kostumografija - Maska	izr. prof. Janja Korun		15	15		120	150	5
10	Odprta katedra	izr. prof. mag. Sebastijan Horvat	15	15			120	150	5
11	Osnove govornega jezika	doc. dr. Katarina Podbevšek	15		45		90	150	5
12	Poudarek in intonacija v slovenskih besedilih	doc. dr. Hotimir Tivadar	15		15		120	150	5
13	Praktična igra pred kamero	red. prof. Miran Zupanič, doc. Martin Srebotnjak	15		15		120	150	5
14	Psihodrama	doc. mag. Tomislav Janežič	15		15		120	150	5
15	Tehnologija	doc. mag. Jasna Vastl	15		15		120	150	5
16	Televizijska izvedba I	doc. mag. Marko Naberšnik	15		15		120	150	5
17	Televizijska izvedba II	red. prof. Igor Šmid	15		15		120	150	5
18	Umetniška beseda	red. prof. Aleš Valič	15		15		120	150	5

9. Kratke predstavitve predmetov

Obvezne učne enote smeri Dramska igra

Dramska igra

Predmet po eni strani v praksi uvaja temeljna izhodišča dramske igre za študente, ki se (na osnovi preizkusnega razgovora z mentorjem) zanj prijavijo po študiju smeri, kjer se niso (bližje) spoznali z njim. Po drugi strani pa študentom, ki nadaljujejo študij dramske igre, omogoča preverjanje dosedanjih znanj in védenj ter poglobljanje v predmet oziroma v njegove družbene, zgodovinske ali splošno kulturne povezave z drugimi umetnostnimi področji in njihovimi posebnostmi. Viri igre ter principi različnih iger glede na čas in prostor civilizacije, kulture, družbe, zgodovine, politike ter njihov odnos z različnimi področji umetnosti, posebej gledališkimi in filmskimi. Preverjanje teoretičnih postavk magistrske naloge v praksi. Raziskovanje območja gledališča, posebej igre v svoji izvorni dejavnosti kot viru ustvarjalnosti. Relacija z drugimi

območji umetnosti in njihova medsebojna povezanost. Medsebojni vpliv umetnosti oziroma igre in gledališča ter občinstva in družbe.

Teorija igre

Predmet uvaja različna izhodišča teorije igre, od bistva in pomena igre kot kulturnega pojava, njeni elementi v različnih kulturah in zgodovinskih aspektih, kategorije igre, do najsodobnejših pogledov in dognanj s področja teorije dramske igre. Sposobnost natančne analize igralskega ustvarjalnega postopka z vidika različnih metodologij. Raziskava povezanosti z drugimi območji teorije umetnosti ter njihova soodvisnost.

Magistrsko delo - dramska igra

Podrobno raziskovanje različnih umetniških teoretičnih in/ali praktičnih aspektov dramske igre, preverjanje dosedanjih znanj in vedenj ter poglobljanje v predmet oziroma v njegove družbene, zgodovinske ali splošno kulturne povezave z drugimi umetnostnimi področji in njihovimi posebnostmi. Študent je sposoben oblikovati teoretično strokovno nalogo v pisni obliki, (ki je predmet obravnave pri Dramski igra V), v kateri analizira, teoretično argumentira, vrednoti in opiše proces raziskovanja. V analizo naloge prav tako vključuje znanje in vedenje, ki ga je pridobil pri predmetu Teorija igre in ostalih izbirnih predmetih.

Predmetno specifične kompetence so: razvijanje in potrjevanje lastnih formalnih izkušenj, opis in razvoj lastne tehnike in metode dramske igre.

Obvezne učne enote smeri Umetniška beseda

Umetniška beseda

Predmet uvaja samostojno pripravo interpretacije besedil, s katerimi se študent še ni srečal in iskanje interpretacije, ki je študentu nova in se poslavlja od njegovih ustaljenih govornih praks.

Osnove govornega jezika

- spoznavanje teoretičnih temeljev govora ob analizi prozodičnih sredstev in nebesednega izražanja
- ozaveščanje razlik med pisnim in govornim jezikom
- ozaveščanje semantične in ekspresivne vrednosti zvočno-vidnega sporočanja
- ozaveščanje razlik med zasebnim in javnim, med umetniškim in neumetniškim govorom
- razvijanje sposobnosti vrednotenja govornega dogodka
- oblikovanje lastnega govornega nazora in okusa

Umetniška beseda

Predmet uvaja samostojno pripravo interpretacije besedil, s katerimi se študent še ni srečal in iskanje interpretacije, ki je študentu nova in se poslavlja od njegovih ustaljenih govornih praks.

Magistrsko delo - umetniška beseda

Cilj praktičnega dela magistrske naloge je doseči vrhunskost odrskega govornega nastopa študenta. Kandidat mora biti sposoben dobro izbrati in dobro umetniško domisliti in obdelati praktični igralski del umetniške besede.

Pisni del magistrske naloge ima cilj teoretične obdelave lastnega praktičnega dela, kar pomeni, da študent iz osebne, subjektivne prakse in izkušenj področje premika na polje objektivnosti in širše, splošne veljave.

Obvezne učne enote smeri Gledališko petje

Gledališko petje

- obvladovanje vokalne tehnike: preponski vdih in izdih, postavitev pevskega glasu, uporaba rezonatorjev, relaksacija, artikulacija, vokali, konzonanti, registri, kopfton, vibrato, messa di voce
- analiza študij in izvedba songov, šansonov, arij, pesmi, lied; duetov, tercetov, zborov... v slovenskem in/ali originalnem jeziku
- prehod iz dramskega govora v petje in vice versa

- približevanje in obvladovanje stilnih zakonitosti glasbenega gledališča
- poglobljanje v interpretacijo glasbeno- scenski form ter iniciacija v razvoj študentovega lastnega odnosa do interpretacije dramsko- glasbenih oblik
- obvladovanje intonančnih, ritmičnih, agogičnih ter dinamičnih problemov, cezura, fermata, appoggiatura, portamento
- solfeggio, harmonija, transkripcija, oblikoslovje
- obvladovanje stilne raznovrstnosti , izvajalske suverenosti, psiho- fizične odsrke prezenca ter materializacija duhovnih vzgibov v smeri specifične originalnosti interpretacije

Magistrsko delo - gledališko petje

- obvladovanje vokalne tehnike: preponski vdih in izdih, postavitev pevskega glasu, uporaba rezonatorjev, relaksacija, artikulacija, vokali, konzonanti, registri, kopfton, vibrato, messa di voce
- analiza študij in izvedba songov ,šansonov, arij, pesmi, lied; duetov, tercetov, zborov... v slovenskem in/ali originalnem jeziku
- prehod iz dramskega govora v petje in vice versa
- približevanje in obvladovanje stilnih zakonitosti glasbenega gledališča
- poglobljanje v interpretacijo glasbeno- scenski form ter iniciacija v razvoj študentovega lastnega odnosa do interpretacije dramsko- glasbenih oblik
- obvladovanje intonančnih, ritmičnih, agogičnih ter dinamičnih problemov, cezura, fermata, appoggiatura, portamento
- solfeggio, harmonija, transkripcija, oblikoslovje
- obvladovanje stilne raznovrstnosti , izvajalske suverenosti, psiho- fizične odsrke prezenca ter materializacija duhovnih vzgibov v smeri specifične originalnosti interpretacije

Obvezne učne enote smeri Igra z lutko

Igra z lutko

Razvijanje lastnega igralskega izraza skozi lutko, ob njej, spodbujanje avtorskega pristopa k celostnemu oblikovanju lutkovno – igralske kreacije. Podrobno raziskovanje odnosa lutka – igralec, sledenje osebnim temam in iskanje ustreznega načina vizualizacije s sredstvi lutkovnih, predmetnih, vizualnih znakovnih sistemov. Poglobljeno raziskovanje različnih lutkovnih sredstev, spodbujanje k iskanju lastne forme in finalne avtorske igralsko – lutkovne inscenacije. Združitev igralskega in lutkovnega inštrumenta v zlito celoto. Razvijanje zavesti in praktično doživljanje lutkovnega kot neločljivega dela gledališča. Spoznavanje lutke kot igralca, ki posledično bogati in vpliva na njegovo dramsko igro.

Lutkovno gledališče I

Študentje naj bodo seznanjeni z različnimi lutkovnimi pristopi, z različnimi avtorji. Lutka ni enoten inštrument, kljub nekaterim osnovnim principom ima nešteto variant. Te naj študent spozna na srečanjih in pri delu z različnimi "lutkarji", igralci, izdelovalci lutk, animatorji, na temu namenjenih delavnicah.

Tehnologija

Namen/cilji predmeta:

Celosten vpogled v zakulisje gledališča, filma.

Teoretično spoznavanje odsrke tehnologije in možnosti, ki jih ta omogoča ter praktično preizkušanje zakonitosti elementov le-te.

Pot od ideje do realizacije gledališkega, filmskega dogodka.

Lutkovno gledališče II

Spoznati se z zgodovino lutkovnega gledališča, od njegovih ritualnih začetkov do umetniškega razcveta v 20. stoletju. Poudarek na evropskem lutkarstvu, iz njega izhajajoči teoretični bazi, primerjava evropskih sodobnih lutkovnih pristopov, spremljanje strokovne periodike.

Magistrsko delo - Igra z lutko

Podrobno raziskovanje odnosa lutka – igralec, sledenje osebnim temam in iskanje ustreznega

načina vizualizacije s sredstvi lutkovnih, predmetnih, vizualnih znakovnih sistemov.

Izbirni predmeti

Antropologija gledališča

Sodoben strokovni dramaturški predmet med kulturno antropologijo in zgodovino dramatike in gledališča. Ukvarja se z razvojem razmerij med ustvarjalci in publiko od preddramskih oblik do modernih oblik gledališča. Posebej so obravnavani odnosi med ustvarjalci in gledalci, med gledališčem kot institucijo in publiko s stališča njihovih družbenih in zgodovinskih izhodišč. Obravnavano je razmerje med gledališčem in dramatikom v vseh pojavnih oblikah. poudarek je na zadnjih dveh stoletjih, ko postane gledališka antropologija del teatrologije, od Cambridge school of Anthropology do modernih teorij Barbe, Schechnerja, E. Fischer-Lichte idr.

Pri predmetu se pridobijo znanja o interaktivnih procesih med ustvarjalci, gledalci in drugimi kulturnimi dejavniki, ki omogočajo nastanek celovite gledališke kulture.

Besedilo-oder-gledalec

Študent spozna razmerje med dramskim besedilom oziroma verbalno scensko predlogo in uprizoritvijo oz. scenskim dogodkom ter njunim učinkom na gledalca. Sposoben je premisleka o naravi scenske predloge in scenskega dogodka ter o njuni medsebojni zvezi ali dinamiki, kakor se odraža v gledalčevi recepciji. Dobi vpogled v historično naravo razmerja ter v njegovo fenomenologijo, kakor se kaže v dramaturgiji in režiji kot procesu njegovega udejanjanja. Premisliti je sposoben režijo v njenih temeljih in učinkih.

Dramska igra

Predmet po eni strani v praksi uvaja temeljna izhodišča dramske igre za študente, ki se (na osnovi preizkusnega razgovora z mentorjem) zanj prijavijo po študiju smeri, kjer se niso (bližje) spoznali z njim. Po drugi strani pa študentom, ki nadaljujejo študij dramske igre, omogoča preverjanje dosedanjih znanj in védenj ter poglobljanje v predmet oziroma v njegove družbene, zgodovinske ali splošno kulturne povezave z drugimi umetnostnimi področji in njihovimi posebnostmi. Viri igre ter principi različnih iger glede na čas in prostor civilizacije, kulture, družbe, zgodovine, politike ter njihov odnos z različnimi področji umetnosti, posebej gledališkimi in filmskimi. Preverjanje teoretičnih postavk magistrske naloge v praksi. Raziskovanje območja gledališča, posebej igre v svoji izvorni dejavnosti kot viru ustvarjalnosti. Relacija z drugimi območji umetnosti in njihova medsebojna povezanost. Medsebojni vpliv umetnosti oziroma igre in gledališča ter občinstva in družbe.

Gledališko petje

- obvladovanje vokalne tehnike: preponski vdih in izdih, postavitev pevskega glasu, uporaba rezonatorjev, relaksacija, artikulacija, vokali, konzonanti, registri, kopfton, vibrato, messa di voce,
- analiza, študij in izvedba songov, šansonov, arij, pesmi, lied; duetov, tercetov, zborov ... v slovenskem in /ali originalnem jeziku,
- prehod iz dramskega govora v petje in vice versa,
- približevanje in obvladovanje stilnih zakonitosti glasbenega gledališča,
- poglobljanje v interpretacijo glasbeno- scenskih form ter iniciacija v razvoj študentovega lastnega odnosa do interpretacije dramsko- glasbenih oblik,
- obvladovanje intonančnih, ritmičnih, agogičnih ter dinamičnih problemov, cezura, fermata, appoggiatura, portamento,
- obvladovanje stilne raznovrstnosti, izvajalske suverenosti, psiho-fizične odsrke prezenze ter
- materializacija duhovnih vzgibov v smeri specifične originalnosti interpretacije.

Govor radia in televizije

- poznavanje osnov javnega nastopanja in pravorečnih zakonitosti,
- natančno poznavanje aktualne govorne slovenščine v javnih govornih položajih in priprava ter kakovostna izvedba različnih tipov besedil,
- zmožnost pridobitve posnetkov (snemanje), slušna in instrumentalna (računalniška) priprava besedila za analizo,
- analiza govornih besedil s pravorečno-fonetičnega vidika,

- priprava in tvorjenje medijskih besedil.

Govorna interpretacija literarnega besedila

- prepoznavanje govornih znakov v zapisanem literarnem besedilu,
- zavedanje specifične govorne strukture glede na literarno zvrst in glede na okoliščine, v katerih se govorna interpretacija izvaja,
- samostojna priprava zapisanega besedila (govorni zapis, jezikovnozvrstni popravki, krajšanje, strnjevanje itd.) na govorno interpretiranje s poznavanjem okoliščin, v katerih bo govorjeno besedilo uresničeno (oder, radio, film, šolski razred ...),
- sposobnost oblikovanja govorne strukture besedila (govorna dramaturgija pesmi, proze, dramskega besedila – ritem, agogika, jakostno stopnjevanje, razporejanje premorov itd.).

Govorno sporočanje

Razvijanje različnih oblik retorike in različnih konceptov retoričnega nastopa.

Sposobnost analize proksemičnih znakov retoričnega nastopa.

Usposobljenost za analizo tujega in lastnega govornega nastopa.

Igra z lutko

Razvijanje lastnega igralskega izraza skozi lutko, ob njej, spodbujanje avtorskega pristopa k celostnemu oblikovanju lutkovno – igralske kreacije. Podrobno raziskovanje odnosa lutka – igralec, sledenje osebnim temam in iskanje ustreznega načina vizualizacije s sredstvi lutkovnih, predmetnih, vizualnih znakovnih sistemov. Poglobljeno raziskovanje različnih lutkovnih sredstev, spodbujanje k iskanju lastne forme in finalne avtorske igralsko – lutkovne inscenacije. Združitev igralskega in lutkovnega inštrumenta v zlito celoto. Razvijanje zavesti in praktično doživljanje lutkovnega kot neločljivega dela gledališča. Spoznavanje lutke kot igralca, ki posledično bogati in vpliva na njegovo dramsko igro.

Kostumografija - maska

Študentje/tke spoznajo pomen in možnosti kostumografije kot del celostne vizualne podobe in kot soustvarjalni del idejno-vsebinske zasnove umetniškega projekta. Razumejo funkcijo in namen vseh in vsakega posameznega kostuma znotraj različnih uprizoritev. Spoznajo možnosti, ki jim jih kostumografija kot likovno-sporočilna kategorija omogoča, naučijo se te možnosti selekcionirati, vrednotiti, uporabljati in razvijati. Predmetnospecifične kompetence: poznavanje načina oblačenja in obnašanja v povezavi s političnimi, družbenimi in tehnološkimi dejavniki v različnih zgodovinskih obdobjih in geografskih področjih; razumevanje povezanosti oblačil in kostumov z materialno kulturo v širšem in likovno umetnostjo v ožjem smislu; poznavanje povezav in vplivov med oblačili, kostumi, literaturo, dramatikom in uprizarjanjem; poznavanje različnih gledaliških in filmskih praks in režijskih postopkov; razumevanje psihofizičnega ustroja kostuma.

Odprta katedra

Širjenje študentovega splošnega in specifičnega znanja s predavanji, delavnicami, workshopi, obiski predstav, ekskurzijami itd. ki jih izvajajo uveljavljeni domači in tuji umetniki oz. strokovnjaki z različnih umetniških ali znanstvenih področij.

Poglobljena splošna in specifična umetniška razgledanost, ki se širi skozi različne prakse in večdisciplinarne pristope do sodobnega gledališkega uprizarjanja.

Osnove govornega jezika

- spoznavanje različnih vrst govornih dogodkov,
- spoznavanje različnih govornih okoliščin (zunanjih, notranjih),
- ozaveščanje namena govornega dogodka in vpliva okoliščin na govor,
- razvijanje glasnobralne in prostogovorne sposobnosti v različnih okoliščinah,
- ozaveščanje poslušanja s poudarkom na prepoznavanju posebnosti govora določenih govorcev,
- razvijanje sposobnosti samoposlušanja in kritičnega vrednotenja lastnega govora.

Poudarek in intonacija v slovenskih besedilih

- sposobnost pridobitve posnetkov (snemanje), slušna in instrumentalna (računalniška) analiza besedila ter analiza govornih besedil,
- poznavanje osnov samoglasniškega in intonacijskega sistema slovenskega jezika,

- natančno poznavanje govornjene slovenščine v javnih govornih položajih in samostojna analiza različnih tipov besedil,
- zmožnost kritičnega poslušanja in vrednotenja govornjenih besedil s stališča naglaševanja in smiselne členitve besedila – svetovanje govorcem.

Praktična igra pred kamero

Študenti dramske igre praktično nadgrajujejo temeljna znanja posebnosti in zahteve igranja pred kamero.

Predmetnospecifične kompetence:

- temeljito razumevanje procesa nastajanja filmskih in televizijskih vlog,
- samostojnost pri oblikovanju lika za filmsko in televizijsko delo,
- izkušnost za igro na področju filmske in televizijske produkcije.

Psihodrama

Študent se skozi različne teoretične in praktične perspektive – predvsem pa kot aktivni udeleženec v psihodramski edukacijski skupini - sreča z Morenovo psihodramo in oblikami psihodrame, ki so se razvile po njem.

Razume ključne pojme psihodramskega vokabularja. Ozavešča – teoretično in praktično – specifičnosti in kvalitete akcijske oblike skupinske psihoterapije.

Seznani se z elementi in tokom (procesom) psihodrame, s ključnimi psihodramskimi tehnikami (orodji), teorijskimi osnovami in zgodovino psihodrame, z vlogami, funkcijami, veščinami in ideali voditelja psihodrame itd. Poglobi znanje o sebi, o igri, o dinamiki v skupini itd. Na lastni koži izkusi izzive in potenciale psihodramske tehnike v vlogi protagonista ter kasneje voditelja psihodrame.

Spozna načine aplikacij psihodramske tehnike na druga umetniška in neumetniška področja.

Televizijska izvedba I

Pregled tehnoloških prvin televizije za vse vrste vodilnih televizijskih sodelavcev.

Pregled snemalne in postproduksijske televizijske tehnologije za vodilne televizijske sodelavce.

Pregled zgodovine, razvoja, estetskih, socioloških in psiholoških prvin televizijskega medija.

Predmetnospecifične kompetence:

- poznavanje osnov televizijske tehnologije za ključne televizijske sodelavce,
- poznavanje zgodovine in razvoja televizijskega medija,
- razumevanje posebnosti televizijskega medija,
- pridobitev osnovnih psihofizičnih spretnosti za dejavno sodelovanje pri izvedbi televizijskih projektov.

Televizijska izvedba II

Režiserjev vpogled v zgodovino, razvoj, estetske, sociološke in psihološke prvine televizijskega medija in televizijske režije skozi optiko »enkratnosti in neponovljivosti dogodka«. Režiserjev vpogled v umetnost režije na televiziji ter v izvedbene prvine in veščine televizijskega medija. Režijske izkušnje ob izvedbi vsaj ene umetniške televizijske oddaje.

Predmetnospecifična kompetenca:

- zmožnost televizijske režije umetniške televizijske oddaje.

Tehnologija

Namen/cilji predmeta:

- celosten vpogled v zakulisje gledališča, filma,
- teoretično spoznavanje odrske tehnologije in možnosti, ki jih ta omogoča ter praktično preizkušanje zakonitosti elementov le-te,
- pot od ideje do realizacije gledališkega, filmskega dogodka.

Umetniška beseda

Predmet uvaja samostojno pripravo interpretacije besedil, s katerimi se študent še ni srečal, in iskanje interpretacije, ki je študentu nova in se poslavlja od njegovih ustaljenih govornih praks.

11. Zaposljivost diplomantov

Drugostopenjski univerzitetni program **Dramska igra** na Oddelku za gledališče UL AGRFT diplomantom/diplomantkam zagotavlja nabor splošnih in predmetnospecifičnih kompetenc, s katerimi se lahko zaposlijo:

- v gledaliških, televizijskih, radijskih ali filmskih institucijah,
- kot samostojni ustvarjalci (samozaposleni v kulturi),
- v vseh zasebnih in javnih podjetjih in inštitucijah, ki se ukvarjajo s kulturo,
- v vseh evropskih in državnih upravnih ter kulturnih inštitucijah in organih, ki so delovno povezani s scenskimi mediji,
- na osnovni in srednji stopnji izobraževanja kot mentorji dramskih krožkov ipd.